

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Deprem Fonu Kanunu Teklifi gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

A. Ünal Çeviköz

Ahmet Ünal ÇEVİKÖZ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm - İşleri	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	06 Şubat 2020	Esas No: 2/2590

15-000
KAMUNLAR VA KIRARIAR HALLIGI
Subat
03 ~~Ok~~ 2020
Kamunlar

03 Subat 2020
613762

GENEL GEREKÇE

Önemli deprem kuşakları üzerinde yer alan ülkemiz, gerek jeolojik nedenlerden dolayı gerek sonradan yapılan imar uygulamalarından dolayı hem kırsal kesimde hem kentsel alanlarda oldukça yüksek deprem riskine maruz bulunmaktadır. 24 Ocak 2020 tarihinde Elazığ ve Malatya' da gerçekleşen 6.8 şiddetindeki deprem de durumun hafızalarda yer edinen vahametini bir daha somutlaştırmıştır. Deprem hem bilimsel olarak hem tarihsel olarak artık ülkemiz için toplumsal bir gerçeklik haline gelmiştir.

Kentlerde afet risklerinin yüksek oluşunun yanı sıra imar barışı gibi imarsızlığın özendirilmesi ve meşruiyet kazandırılmasıyla birlikte; deprem riskinin sorumluluğu, kamu otoritesinden vatandaşların sorumluluğuna bırakılmıştır. Bu nedenle, deprem riski bulunan konutlar da yasal statüye sahip olmuş ve depremden zarar görecektir riskli konutların sayısı daha da artmıştır. Birleşmiş Milletler nezdinde geliştirilen uluslararası afet politikalarında yeni yaklaşımda, risk kavramı üzerine odaklanılırken, ülkemizde mevcut düzenlemelerin bu anlayıştan uzak olduğu görülmektedir.

Anayasanın 2. maddesinde, Cumhuriyetimizin nitelikleri sıralanırken ülkemizin sosyal bir hukuk Devleti olduğu belirtilmiştir. Sosyal devletin ve uluslararası afet politikalarının bir gereği olarak acil durum yönetimi ve yara sarma etkinlikleri deprem sonrası odaklanması gereken oldukça önemli bir planlama etkinliğidir. Ülkemizde de 17 Ağustos 1999 depreminin ardından maddi hasarları karşılamak ve yardım faaliyetlerini yürütmek amacıyla çeşitli kalemler üzerinden deprem vergisi alınmaya başlanmıştır. Ancak ne 2011 yılında Van'da gerçekleşen depremde, ne Elazığ' da gerçekleşen depremde bu vergiden dolayı toplanan paralar yaraları sarmayı başaramamıştır. Kızılay Başkanı'nın da deprem sonrasında vatandaşlara yardım çağrısı yapması, deprem vergisi ile bugüne kadar elde edilen gelirlerin amacına uygun harcanmadığını göstermektedir.

İş bu kanun teklifiyle, deprem vergisi kapsamında elde edilen gelirler kurulacak olan Türkiye Cumhuriyeti Deprem Fonuna aktarılacaktır. Bu doğrultuda, toplanan paralar sadece deprem sonrasında vatandaşların yaralarını sarması amacıyla kullanılacak ve gelirlerin başka yerlerde kullanılmasının önüne geçilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İş bu kanun teklifiyle, deprem vergisi kapsamında elde edilen gelirler kurulacak olan Türkiye Cumhuriyeti Deprem Fonuna aktarılacaktır. Bu doğrultuda, toplanan paralar sadece deprem sonrasında vatandaşların yaralarını sarması amacıyla kullanılacak ve gelirlerin başka yerlerde kullanılmasının önüne geçilecektir.

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti Deprem Fonunun amacı ve kapsamı ile yetkili, görevli ve sorumlu kuruluşlar belirlenmiştir.

MADDE 3- Kurulacak Türkiye Cumhuriyeti Deprem Fonu ile elde edilen gelirlerin amacına uygun harcanması sağlanacaktır.

MADDE 4- Türkiye Cumhuriyeti Deprem Fonu kapsamında harcamaların nasıl yapılacağı tespit edilmiştir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEPREM FONU KANUNU TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) bünyesinde Türkiye Cumhuriyeti Deprem Fonu kurulmuştur.

MADDE 2- (1) Fonun amacı, depremzedelere maddi destek sağlamak ve deprem sonrasında gerçekleşen her türlü ihtiyacı karşılamaktır.

(2) Fonun kapsamını depremzedeler oluşturmaktadır.

(3) Fon, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca yönetilir. Bu kapsamda Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı her türlü kararı almaya yetkili, görevli ve sorumludur.

MADDE 3- (1) Fonun gelirleri, 13/07/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 ncu maddesi uyarınca tahsil edilen vergilerin her ayın sonunda Fona aktarılmasından oluşur.

(2)Fondan yapılan harcamalar Sayıştay tarafından denetlenir.

MADDE 4- (1) Harcamaların nasıl yapılacağı hususu, deprem sonucu ortaya çıkan zarara ve coğrafi yere göre Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kararları çerçevesinde belirlenir.

MADDE 5- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

